

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (deveto prošireno vijeće)

15. rujna 2016.*

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja poduzete s obzirom na stanje u Ukrajini – Zamrzavanje financijskih sredstava – Popis osoba, subjekata i tijela na koje se primjenjuje zamrzavanje financijskih sredstava i gospodarskih resursa – Uvrštenje tužiteljeva imena – Pravo na obranu – Obveza obrazlaganja – Pravna osnova – Pravo na djelotvornu sudsku zaštitu – Nepoštovanje kriterija za uvrštavanje na popis – Očita pogreška u ocjeni – Pravo vlasništva – Pravo na ugled“

U predmetu T-340/14,

Andrij Kljujev, sa stalnom adresom u Donjecku (Ukrajina), kojeg zastupaju B. Kennelly, J. Pobjoy, *barristers*, R. Gherson i T. Garner, *solicitors*,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje zastupaju Á. de Elera-San Miguel Hurtado i J.-P. Hix, u svojstvu agenata,

tuženika,

koje podupire

Europska komisija, koju zastupaju D. Gauci i T. Scharf, u svojstvu agenata,

intervenijent,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a kojim se traži poništenje, s jedne strane, Odluke Vijeća 2014/119/ZVSP od 5. ožujka 2014. o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini (SL 2014., L 66, str. 26.), i Uredbe Vijeća (EU) br. 208/2014 od 5. ožujka 2014. o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini (SL 2014., L 66, str. 1.) i, s druge strane, Odluke Vijeća (ZVSP) 2015/364 od 5. ožujka 2015. o izmjeni Odluke 2014/119 (SL 2015., L 62, str. 25.) i Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2015/357 od 5. ožujka 2015. o provedbi Uredbe (EU) br. 208/2014 (SL 2015., L 62, str. 1.), u dijelu u kojem je tužiteljevo ime uvršteno ili zadržano na popisu osoba, subjekata i tijela na koje se primjenjuju te mjere ograničavanja te, podredno, povodom zahtjeva za utvrđenje da se članak 1. stavak 1. Odluke 2014/119, kako je izmijenjena Odlukom Vijeća (ZVSP) 2015/143 od 29. siječnja 2015. (SL 2015., L 24, str. 16.) i članak 3. stavak 1. Uredbe br. 208/2014 kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) 2015/138 od 29. siječnja 2015. (SL 2015., L 24, str.1.) ne primjenjuju na tužitelja,

* Jezik postupka: engleski

OPĆI SUD (deveto prošireno vijeće),

u sastavu: G. Berardis (izvjestitelj), predsjednik, O. Czúcz, I. Pelikánová, A. Popescu i E. Buttigieg, suci,
tajnik: G. Predonzani, administrator,
uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 27. travnja 2016.,
donosi sljedeću

Presudu

Okolnosti spora

- 1 Tužitelj Andrij Kljujev bivši je voditelj Uprave predsjednika Ukrajine.
- 2 Ovaj predmet ulazi u kontekst mjera ograničavanja donesenih s obzirom na stanje u Ukrajini nakon suzbijanja prosvjeda u veljači 2014. na Trgu nezavisnosti u Kijevu (Ukrajina).
- 3 Dana 5. ožujka 2014. Vijeće Europske unije na temelju članka 29. UEU-a donijelo je Odluku 2014/119/ZVSP o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini (SL 2014., L 66, str. 26.). Vijeće je istoga dana, na temelju članka 215. stavka 2. UFEU-a, donijelo Uredbu (EZ) br. 208/2014 o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini (SL 2014., L 66, str. 1.).
- 4 Uvodnom izjavom 2. Odluke 2014/119 propisano je:
„3. veljače 2014. Vijeće se složilo usredotočiti mjere ograničavanja na zamrzavanje i povrat imovine osoba za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava i osoba odgovornih za kršenja ljudskih prava, s ciljem konsolidacije i podrške vladavini prava i poštovanja ljudskih prava u Ukrajini.”
- 5 Člankom 1. stavcima 1. i 2. Odluke 2014/119 propisano je:
„1. Sva sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju ili su u vlasništvu, u posjedu ili pod kontrolom osoba za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava i osoba odgovornih za kršenja ljudskih prava te fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela povezanih s njima, kako je navedeno u Prilogu, zamrzavaju se.
2. Fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima navedenima u Prilogu ne daju se na raspolaganje, niti u njihovu korist, izravno ili neizravno, nikakva sredstva niti gospodarski resursi.”
- 6 Detaljna pravila za to zamrzavanje financijskih sredstava utvrđena su sljedećim stavcima tog članka.
- 7 U skladu s Odlukom 2014/119, Uredba br. 208/2014 obvezuje na donošenje mjera zamrzavanja financijskih sredstava i načelno utvrđuje ista detaljna pravila za to zamrzavanje kao i spomenuta odluka.
- 8 Imena osoba na koje se odnose Odluka 2014/119 i Uredba 208/2014 (dalje u tekstu, zajedno: akti iz ožujka 2014.) nalaze se u Prilogu Odluci 2014/119 i Prilogu I. Uredbi br. 208/2014 (dalje u tekstu: popis), koji sadržavaju isti popis i, među ostalim, objašnjenje njihova uvrštavanja na popis.

- 9 Tužiteljevo je ime uvršteno na popis sa sljedećim identifikacijskim podacima: „bivši voditelj Uprave predsjednika Ukrajine” te sljedećim obrazloženjem:

„Osoba koja podliježe kaznenom postupku u Ukrajini s ciljem istrage zločina u vezi s pronevjerom ukrajinskih državnih sredstava i njihovim nezakonitim prijenosom izvan Ukrajine.”

- 10 Vijeće je 6. ožujka 2014. u *Službenom listu Europske unije* objavilo obavijest za osobe na koje se primjenjuju mjere ograničavanja predviđene aktima iz ožujka 2014. (SL 2014., C 66., str. 1.). U skladu s tom obaviješću, „[d]otične osobe mogu Vijeću podnijeti zahtjev, zajedno s popratnom dokumentacijom da se ponovno razmotri odluka o njihovu uvrštavanju na popis”.
- 11 U razmjeni dopisa tijekom 2014. tužitelj je osporio osnovanost uvrštenja njegova imena na popis te je zatražio od Vijeća da ponovno razmotri odluku o tom uvrštenju. Zatražio je i da mu se odobri pristup podacima i dokazima na temelju kojih je uvršten na popis.
- 12 Vijeće je odgovorilo na tužiteljev zahtjev za ponovno razmatranje. Prema mišljenju Vijeća, mjere ograničavanja koje se odnose na tužitelja bile su i dalje opravdane, zbog razloga iznesenih u obrazloženju akata iz 2014. Kad je riječ o tužiteljevu zahtjevu za pristup spisu, Vijeće mu je poslalo nekoliko dokumenata iz njegova spisa, među ostalim, dokumente ukrajinskih vlasti od 3. ožujka 2014. (dalje u tekstu: dopis od 3. ožujka 2014.), 8. srpnja 2014. i 10. listopada 2014. (dalje u tekstu: dopis od 10. listopada 2014.).
- 13 Vijeće je 29. siječnja 2015. donijelo Odluku (ZVSP) 2015/143 o izmjeni Odluke 2014/119 (SL 2015., L 24, str. 16.) i Uredbu (EU) 2015/138 o izmjeni Uredbe br. 208/2014 (SL 2015., L 24, str. 1.)(dalje u tekstu, zajedno: akti iz siječnja 2015.).
- 14 Odlukom 2015/143 pojašnjeni su, s učinkom od 31. siječnja 2015., kriteriji za određivanje osoba na koje se odnosi zamrzavanje financijskih sredstava. Konkretno, članak 1. stavak 1. Odluke 2014/119 zamijenjen je sljedećim tekstom:

„1. Sva sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju ili su u vlasništvu, u posjedu ili pod kontrolom osoba za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava i osoba odgovornih za kršenja ljudskih prava u Ukrajini te fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela povezanih s njima, kako je navedeno u Prilogu, zamrzavaju se.

Za potrebe ove odluke, osobe za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava uključuju i osobe koje su predmetom istrage ukrajinskih vlasti:

- (a) zbog zloupotrebe ukrajinskih javnih sredstava ili imovine ili zbog sudioništva u tome; ili
- (b) zbog toga što su kao nositelji javnih dužnosti zloupotrijebili službeni položaj radi pribavljanja nepripadajuće koristi sebi ili trećoj osobi te time nanijeli štetu ukrajinskim javnim sredstvima ili imovini, ili zbog sudioništva u tome.”
- 15 Uredbom 2015/138 izmijenjena je Uredba br. 208/2014, u skladu s Odlukom 2015/143.
- 16 Dopisom od 2. veljače 2015. Vijeće je obavijestilo tužitelja o svojoj namjeri održavanja na snazi mjera ograničavanja koje se na njega odnose te mu je dostavilo dokument ukrajinskih vlasti od 30. prosinca 2014. (dalje u tekstu: dopis od 30. prosinca 2014.), uz obavijest da ima pravo na podnošenje očitovanja. Dopisom od 17. veljače 2015. tužitelj je pozvao Vijeće da ponovno razmotri njegovu situaciju te mu podastre druge moguće elemente koji opravdavaju stajalište Vijeća.

- 17 Vijeće je 5. ožujka 2015. donijelo Odluku (ZVSP) 2015/364 o izmjeni Odluke 2014/119 (SL 2015., L 62, str. 25.) i Uredbu (EU) 2015/357 o izmjeni Uredbe br. 208/2014 (SL 2015., L 62, str. 1.) (dalje u tekstu, zajedno: akti iz siječnja 2015.).
- 18 Odlukom 2015/364 izmijenjen je članak 5. Odluke 2014/119 na način da se primjena mjera ograničavanja u pogledu tužitelja produljila do 6. ožujka 2016. Slijedom toga, popis je zamijenjen Odlukom 2015/364 i Provedbenom uredbom 2015/357.
- 19 Tim je izmjenama tužiteljevo ime zadržano na popisu sa sljedećim identifikacijskim podacima: „bivši voditelj Uprave predsjednika Ukrajine” te sljedećim obrazloženjem:
- „Osoba koja podliježe kaznenom postupku koji provode ukrajinske vlasti zbog zloupotrebe javnih sredstava ili imovine i u vezi s time što je kao nositelj javne dužnosti zloupotrijebio svoj položaj radi pribavljanja nepripadajuće koristi za sebe ili treću osobu te time nanio štetu ukrajinskom javnom proračunu ili imovini.”
- 20 Odluka 2014/119 i Uredba br. 208/2014 zadnje su izmijenjene Odlukom Vijeća (ZVSP) 2016/318 od 4. ožujka 2016. o izmjeni Odluke 2014/119 (SL 2016., L 60, str. 76.) i Provedbenom uredbom Vijeća (EU) 2016/311 od 4. ožujka 2016. o provedbi Uredbe br. 208/2014 (SL 2016., L 60, str. 1.).
- 21 Odlukom 2016/318 izmijenjen je članak 5. Odluke 2014/119, tako da se primjena mjera ograničavanja u pogledu tužitelja produljila do 6. ožujka 2017.

Postupak i zahtjevi stranaka

- 22 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 15. svibnja 2014. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.
- 23 Dana 12. kolovoza 2014. Vijeće je podnijelo odgovor na tužbu. Istog je dana podnijelo zahtjev za povjerljivo postupanje kojim je tražilo da se sadržaj određenih priloga ne iznosi u dokumentima povezanim s predmetom kojima javnost ima pristup.
- 24 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 18. rujna 2014. Europska komisija podnijela je zahtjev za intervenciju u ovom postupku u potporu Vijeću. Predsjednik devetog vijeća Općeg suda odobrio je tu intervenciju rješenjem od 6. studenoga 2014. Aktom podnesenim 17. prosinca 2014. Komisija se odrekla prava na podnošenje intervjenskog podneska.
- 25 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 30. rujna 2014. Ukrajina je podnijela zahtjev za intervenciju u ovom postupku u potporu zahtjevima Vijeća. Dopisom podnesenim tajništvu 24. prosinca 2014. Ukrajina je obavijestila Opći sud da odustaje od svoje intervencije. Rješenjem od 11. ožujka 2015., predsjednik devetog vijeća Općeg suda naložio je brisanje Ukrajine kao intervenijenta.
- 26 Tužitelj je 31. listopada 2014. podnio repliku, a Vijeće je 18. prosinca 2014. podnijelo odgovor na repliku. Istog je dana Vijeće podnijelo zahtjev za povjerljivo postupanje kojim je tražilo da se sadržaj određenih priloga ne iznosi u dokumentima povezanim s predmetom kojima javnost ima pristup.
- 27 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 15. svibnja 2015. tužitelj je prilagodio tužbeni zahtjev na način da je njime obuhvatio i poništenje Odluke 2015/364 i Provedbene uredbe 2015/357 kao akata koji se na njega odnose. Vijeće je podnijelo svoja očitovanja u za to određenom roku. Dana 14. rujna 2015. podnijelo je i zahtjev za povjerljivo postupanje kojim je tražilo da se sadržaj određenih priloga ne iznosi u dokumentima povezanim s predmetom kojima javnost ima pristup.
- 28 Na prijedlog devetog Vijeća, Opći je sud odlučio, na temelju članka 28. svojeg poslovnika, predmet uputiti proširenom sastavu suda.

- 29 Opći sud (šesto prošireno vijeće) odlučio je na prijedlog suca izvjestitelja otvoriti usmeni dio postupka.
- 30 Na raspravi održanoj 27. travnja 2016. saslušana su izlaganja stranaka i njihovi odgovori na pitanja koja je postavio Opći sud.
- 31 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi, kao prvo, Odluku 2014/119 i Uredbu br. 208/2014 i, kao drugo, Odluku 2015/364 i Provedbenu uredbu br. 2015/357 u dijelu u kojem se ti akti odnose na njega;
  - utvrdi da se na njega ne primjenjuju članak 1. stavak 1. Odluke 2014/119, kako je izmijenjena Odlukom 2015/143 i članak 3. stavak 1. Uredbe br. 208/2014 kako je izmijenjena Uredbom 2015/138;
  - naloži Vijeću snošenje troškova.
- 32 Vijeće, koje podupire Komisija, od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbu;
  - podredno, u slučaju djelomičnog poništenja akata iz ožujka 2014., odredi da se pravni učinci Odluke 2014/119 održavaju na snazi u odnosu na tužitelja sve dok djelomično poništenje Uredbe br. 208/2014 ne počne proizvoditi pravne učinke i, u slučaju djelomičnog poništenja akata iz ožujka 2015., odredi da se pravni učinci Odluke 2014/119, kako je izmijenjena, održavaju na snazi u odnosu na tužitelja sve dok djelomično poništenje Uredbe br. 208/2014, kako je izmijenjena Provedbenom uredbom 2015/357, ne počnu proizvoditi pravne učinke.
  - tužitelju naloži snošenje troškova.

Pravo

Akti iz ožujka 2014. u njihovoj početnoj formulaciji, u dijelu u kojem se odnose na tužitelja

- 33 U prilog svojoj tužbi kojom zahtijeva poništenje akata iz 2014., u njihovoj početnoj formulaciji, tužitelj ističe šest tužbenih razloga. Prvi razlog temelji se na nepostojanju pravne osnove. Drugi se temelji na povredi prava na obranu i prava na djelotvornu sudsku zaštitu. Treći se temelji na nepostojanju obrazloženja. Četvrti se temelji na povredi prava vlasništva i prava na ugled. Peti se temelji na pogrešci koja se tiče činjenica i očitoj pogrešci u ocjeni. Šesti se temelji na nedostatku dokaza.
- 34 Petim i šestim tužbenim razlogom koje valja ispitati prije ostalih, tužitelj u bitnome ističe da odluka kojom mu se nameću mjere ograničavanja nije donesena na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi te je Vijeće stoga počinilo očitu pogrešku u ocjeni.
- 35 Vijeće ističe da je u dopisu od 3. ožujka 2014. navedeno da je u tijeku istraga o sudjelovanju tužitelja u zloupotrebi državnih sredstava u velikim iznosima i njihovu prijenosu izvan ukrajinskog teritorija, što je u skladu s obrazloženjem iz akata iz ožujka 2014. Usto, dokument od 8. srpnja 2014. (vidjeti točku 12. ove presude) potvrđuje da je u Ukrajini bila otvorena preliminarna istraga u odnosu na tužitelja koji je, među ostalim, bio osumnjičen za zloupotrebu državnih sredstava u velikim iznosima.
- 36 Treba podsjetiti da, iako Vijeće ima široku diskrecijsku ovlast u pogledu općih kriterija koje treba uzeti u obzir pri donošenju mjera ograničavanja, učinkovitost sudskog nadzora koju jamči članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima zahtijeva da se, u okviru nadzora nad zakonitošću razloga na

kojima je utemeljena odluka o uvrštenju ili zadržavanju imena neke osobe na popisu osoba na koje se odnose mjere ograničavanja, sud Europske unije uvjeri da se ta odluka, koja se na tu osobu osobno odnosi, temelji na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi. To podrazumijeva provjeru činjenica navedenih u obrazloženju spomenute odluke, tako da sudski nadzor nije ograničen na utvrđenje apstraktne vjerojatnosti navedenih razloga, nego se odnosi na pitanje jesu li ti razlozi ili barem jedan od njih za koji se smatra da je sam po sebi dovoljan da se na njemu temelji ta odluka, dovoljno precizno i konkretno dokazani (vidjeti, u tom smislu, presudu od 21. travnja 2015., *Anbouboua/Vijeće*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, t. 41. i 45. i navedenu sudsku praksu).

- 37 U ovom slučaju kriterij propisan člankom 1. stavkom 1. Odluke 2014/119 određuje da se mjere ograničavanja donose u pogledu osoba za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu državnih sredstava. Nadalje, iz uvodne izjave 2. navedene odluke proizlazi da je Vijeće donijelo ove mjere „s ciljem konsolidacije i podrške vladavini prava [...] u Ukrajini”.
- 38 Tužiteljevo ime uvršteno je na popis s obrazloženjem da je „[o]soba koja podliježe kaznenom postupku u Ukrajini s ciljem istrage zločina [kaznenih djela] u vezi s pronevjerom [zloupotrebom] ukrajinskih državnih sredstava i njihovim nezakonitim prijenosom izvan Ukrajine.”
- 39 Kako bi potkrijepilo uvrštenje tužiteljeva imena na popis, Vijeće se poziva na dopis od 3. ožujka 2014. U prvom dijelu dopisa od 3. ožujka 2014. pojašnjava se da su „ukrajinska tijela kaznenog progona” pokrenula niz kaznenih postupaka za istraživanje kaznenih djela koja su počinili bivši visoki dužnosnici, među kojima i tužitelj. U nastavku tog dopisa je i općenito pojašnjeno da je istraga o kojoj je riječ „omogućila utvrđenje zloupotrebe državnih sredstava u velikim iznosima te njihov nezakonit prijenos izvan Ukrajine”.
- 40 Nesporno je da je samo na toj osnovi utvrđeno da je tužitelj „odgovoran za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava” u smislu članka 1. stavka 1. Odluke 2014/119. Naime, od svih dokaza koje je Vijeće podnijelo u ovom postupku jedino je dopis od 3. ožujka 2014. iz razdoblja prije akata iz ožujka 2014. te, slijedom toga, prilikom ocjenjivanja zakonitosti tih akata treba uzeti u obzir samo taj dokaz.
- 41 Valja utvrditi da, iako potječe od visokog pravosudnog tijela države nečlanice, taj dopis sadržava samo općenitu i nejasnu tvrdnju koja povezuje tužiteljevo ime, kao i imena ostalih bivših visokih dužnosnika, s istragom kojom je, u biti, navodno utvrđeno postojanje postupanja koja se mogu okvalificirati kao zloupotreba državnih sredstava. Dopis ne sadržava nikakva pojašnjenja o utvrđenju činjenica koje su se provjeravale u istrazi ukrajinskih vlasti niti o osobnoj odgovornosti tužitelja glede tih činjenica, čak niti pretpostavljenoj (vidjeti, u tom smislu, presudu od 28. siječnja 2016., *Azarov/Vijeće*, T-332/14, neobjavljenu, EU:T:2016:48, t. 46.; vidjeti, po analogiji, i presudu od 26. listopada 2015., *Portnov/Vijeće*, T-290/14, EU:T:2015:806, t. 43. i 44.).
- 42 Treba istaknuti i da, za razliku od predmeta u kojemu je donesena presuda od 27. veljače 2014., *Ezz i dr./Vijeće* (T-256/11, EU:T:2014:93, t. 57.-61.), koja je potvrđena u žalbenom postupku presudom od 5. ožujka 2015., *Ezz i dr./Vijeće* (C-220/14 P, EU:C:2015:147), na koju se poziva Vijeće, u ovom slučaju Vijeće nije imalo na raspolaganju podatke o činjenicama ili postupanjima koje su ukrajinske vlasti stavljale na teret posebno tužitelju i, s druge strane, dopis od 3. ožujka 2014., čak i ako ga se promatra u kontekstu u kojem je nastao, ne može predstavljati dovoljno čvrstu činjeničnu osnovu u smislu sudske prakse navedene u točki 36. ove presude, za uvrštenje tužiteljeva imena na popis zbog toga što je utvrđeno da je „odgovoran” za zloupotrebu državnih sredstava (vidjeti, u tom smislu, presudu od 26. listopada 2015., *Portnov/Conseil*, T-290/14, EU:T:2015:806, t. 46.-48.).
- 43 Bez obzira na to u kojem se stadiju nalazio postupak koji se navodno vodio protiv tužitelja, Vijeće protiv njega nije moglo donijeti mjere ograničavanja ako nije raspolagalo podacima o postupanjima koja se mogu okvalificirati kao zloupotreba državnih sredstava koje su ukrajinske vlasti posebno stavljale na teret tužitelju. Naime, Vijeće je tek po saznanju za te činjenice moglo zaključiti da su one takvog značaja da, s jedne strane, dokazuju zloupotrebu državnih sredstava i, s druge strane, dovode u

pitanje vladavinu prava u Ukrajini, a cilj donošenja mjera ograničavanja o kojima je riječ je, kao što je to navedeno u točki 37. ove presude, upravo učvršćivanje i podrška toj vladavini prava (presude od 28. siječnja 2016., Kljujev/Vijeće, T-341/14, EU:T:2016:47, t. 50., i od 28. siječnja 2016., Azarov/Vijeće, T-331/14, EU:T:2016:49, t. 55.).

- 44 Nadalje, u slučaju osporavanja, na nadležnom je tijelu Unije da utvrdi osnovanost razloga iznesenih protiv osobe o kojoj je riječ, a ne na njoj samoj da pruži negativan dokaz o neosnovanosti spomenutih razloga (presude od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 120. i 121. i od 28. studenoga 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, Zb., EU:C:2013:775, t. 65. i 66.).
- 45 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja zaključiti da se uvrštenje tužiteljeva imena na popis ne temelji na činjeničnoj osnovi dovoljnoj za osiguranje poštovanja kriterija za određivanje osoba na koje se odnose predmetne mjere ograničavanja određene Odlukom 2014/119.
- 46 Usto, valja utvrditi da je ta nezakonitost trajala sve do stupanja na snagu akata iz ožujka 2015. koji su zamijenili popis i izmijenili razlog uvrštenja tužitelja.
- 47 Imajući u vidu taj zaključak, ne treba odlučiti o tužiteljevu zahtjevu da se uvrštenje njegova imena na popis aktima iz ožujka 2014. proglašeni nezakonitim za razdoblje od 31. siječnja do 6. ožujka 2015., odnosno od stupanja na snagu akata iz siječnja 2015. do stupanja na snagu akata iz ožujka 2015. Naime, s obzirom na poništenje akata iz ožujka 2014., u dijelu u kojem se oni odnose na tužitelja, smatra se da protiv njega u tom razdoblju nisu donesene mjere ograničavanja.
- 48 Slijedom navedenog, valja prihvatiti peti i šesti tužbeni razlog i poništiti Odluku 2014/119 u njezinoj početnoj formulaciji, u dijelu u kojem se ona odnosi na tužitelja, pri čemu nije potrebno odlučiti o ostalim tužbenim razlozima.
- 49 Nadalje, s obzirom na poništenje Odluke 2014/119, valja, također u dijelu u kojem se ona odnosi na tužitelja, poništiti i Uredbu br. 208/2014 u njezinoj početnoj formulaciji, s obzirom na to da se njome, u skladu s člankom 215. stavkom 2. UFEU-a, zahtijeva donošenje odluke na temelju poglavlja 2. glave V. UEU-a.

Zahtjev za poništenje akata iz ožujka 2014., kako su izmijenjeni aktima iz siječnja i ožujka 2015., u dijelu u kojem se odnose na tužitelja

- 50 Tužitelj je podneskom kojim se vrši prilagodba tužbenog zahtjeva proširio opseg svoje tužbe na način da ona obuhvaća i poništenje akata iz ožujka 2015., u dijelu u kojem se oni odnose na njega.
- 51 U prilog svojem zahtjevu za poništenje akata iz ožujka 2014., kako su izmijenjeni aktima iz siječnja i ožujka 2015., tužitelj ističe sedam tužbenih razloga. Prvi razlog temelji se na nepostojanju pravne osnove. Drugi se temelji na povredi kriterija za uvrštenje. Treći se temelji na povredi prava na obranu i prava na učinkovitu sudsku zaštitu. Četvrti se temelji na nepostojanju obrazloženja. Peti se temelji na povredi prava vlasništva i prava na ugled. Šesti se temelji na očitoj pogrešci u ocjeni, a sedmi na nezakonitosti kriterija za uvrštenje.
- 52 Najprije treba ispitati treći tužbeni razlog koji se temelji na povredi prava na obranu i prava na djelotvornu sudsku zaštitu, zatim četvrti tužbeni razlog koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja, nakon toga prvi i sedmi tužbeni razlog zajedno, potom drugi i šesti tužbeni razlog zajedno te naposljetku peti tužbeni razlog.

Treći tužbeni razlog, koji se temelji na povredi prava na obranu i prava na djelotvornu sudsku zaštitu

- 53 Tužitelj trećim tužbenim razlogom ističe da je povrijeđeno njegovo pravo na obranu i djelotvornu sudsku zaštitu, s obzirom na to da Vijeće, s jedne strane, nije pružilo dokaze i informacije u prilog uvrštenju i, s druge strane, nije brižljivo i nepristrano ispitalo razloge za to uvrštenje s obzirom na njegova očitovanja iz dopisa od 17. veljače 2015.
- 54 Vijeće, koje podupire Komisija, osporava tužiteljeve argumente.
- 55 Najprije treba podsjetiti da poštovanje prava na obranu, priznatog člankom 41. stavkom 2. točkom (a) Povelje o temeljnim pravima kojoj Ugovor o EU-u priznaje jednaku pravnu snagu kao Ugovorima, podrazumijeva pravo na saslušanje i pravo na uvid u spis, dok pravo na djelotvornu sudsku zaštitu priznato člankom 47. Povelje zahtijeva da zainteresirana osoba bude upoznata s razlozima na kojima se temelji odluka donesena u odnosu na nju (vidjeti u tom smislu presudu od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 98.-100.).
- 56 Iz navedenog proizlazi da, u okviru donošenja odluke o zadržavanju imena određene osobe, subjekta ili tijela na koje se odnose mjere ograničavanja, Vijeće mora poštovati pravo te osobe, subjekta ili tijela na prethodno saslušanje, kad su u odnosu na tu osobu u odluci kojom se njezino ime zadržava na popisu navedeni novi dokazi odnosno oni koji se ne nalaze u prvotnoj odluci o uvrštavanju njezina imena na taj popis (presuda od 4. lipnja 2014., Sina Bank/Vijeće, T-67/12, neobjavljena, EU:T:2014:348, t. 68. i navedena sudska praksa; vidjeti u tom smislu presudu od 21. prosinca 2011., Francuska/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, t. 62.).
- 57 U ovom slučaju, valja istaknuti da se zadržavanje tužiteljeva imena na popisu nakon akata iz ožujka 2015. temelji na dopisu od 30. prosinca 2014.
- 58 U vezi s time, treba podsjetiti i na to da je, prije donošenja odluke o zadržavanju tužiteljeva imena na popisu, Vijeće tužitelju dostavilo dopis od 30. prosinca 2014. (vidjeti točku 16. ove presude). Usto, Vijeće je dopisom od 2. veljače 2015. obavijestilo tužitelja da namjerava održati na snazi mjere ograničavanja koje se na njega odnose, pri čemu ga je obavijestilo o mogućnosti podnošenja očitovanja (vidjeti točku 16. ove presude).
- 59 Iz toga proizlazi da je tužitelj imao pristup podacima i dokazima na temelju kojih je Vijeće odlučilo održati na snazi mjere ograničavanja u odnosu na njega te je mogao pravodobno iznijeti svoja očitovanja (vidjeti točku 16. ove presude).
- 60 Usto, tužitelj nije dokazao da su ga navodne poteškoće glede podataka koji su mu pruženi i vremena za odgovor na tvrdnje Vijeća onemogućile da pravodobno prilagodi tužbeni zahtjev ili razradi argumente svoje obrane.
- 61 Iz toga proizlazi da je priopćenje dokaza tijekom postupka bilo dostatno kako bi se tužitelju zajamčilo izvršavanje njegova prava na obranu i prava na djelotvornu sudsku zaštitu.
- 62 Slijedom toga, valja odbiti treći tužbeni razlog.

Četvrti tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja

- 63 Tužitelj četvrtim tužbenim razlogom ističe, kao prvo, da u obrazloženju zadržavanja njegova imena na popisu nije pojašnjena priroda niti predmet tog kaznenog postupka niti kako je taj postupak povezan sa zloupotrebom državnih sredstava ili imovine ili sa zloupotrebom položaja nositelja javne dužnosti; kao drugo, da je u navedenom obrazloženju Vijeće samo preuzelo tekst kriterija za uvrštenje iz odluke i uredbe; kao treće, da se taj nedostatak ne može ispraviti ni dopisom Vijeća od 2. veljače 2015., ni

dopisom od 30. prosinca 2014., ni dopisom Vijeća od 6. ožujka 2015. te; kao četvrto, da je nedostatak obrazloženja posebno iznenađujuć s obzirom na prigovore koje je tužitelj istaknuo u postupku, s obzirom na dugačak rok za navođenje razloga koji je Vijeće imalo na raspolaganju od početnog upisa tužiteljeva imena te s obzirom na nepostojanje ikakve hitnosti ili rizika otuđenja imovine jer je tužiteljeva imovina već zamrznuta.

- 64 Vijeće, koje podupire Komisija, osporava tužiteljeve argumente.
- 65 Uvodno valja podsjetiti da obrazloženje koje se zahtijeva u skladu s člankom 296. UFEU-a i člankom 41. stavkom 2. točkom (c) Povelje o temeljnim pravima treba biti prilagođeno prirodi osporavanog akta i kontekstu u kojem je taj akt donesen. Ono mora jasno i nedvosmisleno odražavati rezoniranje institucije koja je donijela akt kako bi se zainteresiranoj osobi omogućilo da se upozna s razlozima poduzimanja mjere, ali i kako bi se nadležnom sudu omogućilo provođenje nadzora. Zahtjev koji se odnosi na obrazloženje treba ocjenjivati prema okolnostima slučaja (vidjeti presudu od 14. travnja 2016., Ben Ali/Vijeće, T-200/14, neobjavljenu, EU:T:2016:216, t. 94. i navedenu sudsku praksu).
- 66 U obrazloženju ne treba detaljno navoditi sve činjenične i pravne okolnosti, s obzirom na to da se pitanje ispunjava li obrazloženje zahtjeve iz članka 296. UFEU-a i članka 41. stavka 2. točke (c) Povelje o temeljnim pravima mora ocjenjivati ne samo u odnosu na svoju formulaciju već i na kontekst i na sva pravna pravila kojima se uređuje predmetno pravno područje. Slijedom navedenog, s jedne strane, akt kojim se nanosi šteta dovoljno je obrazložen kad je donesen u kontekstu koji je zainteresiranoj osobi poznat i omogućuje joj da razumije doseg mjere poduzete u vezi s njom. S druge strane, stupanj preciznosti obrazloženja akta mora biti proporcionalan materijalnim mogućnostima, tehničkim uvjetima i roku u kojem akt treba donijeti (vidjeti presudu od 14. travnja 2016., Ben Ali/Vijeće, T-200/14, neobjavljenu, EU:T:2016:216, t. 95. i navedenu sudsku praksu).
- 67 Preciznije, obrazloženje mjere zamrzavanja imovine načelno ne smije biti samo općenito i stereotipno. Upravo suprotno, u obrazloženju takve mjere treba, uz primjenu navoda iz točke 66. ove presude, navesti posebne i konkretne razloge zbog kojih Vijeće smatra da je propis o kojem je riječ primjenjiv na tužitelja (vidjeti presudu od 14. travnja 2016., Ben Ali/Vijeće, T-200/14, neobjavljenu, EU:T:2016:216, t. 96. i navedenu sudsku praksu).
- 68 U konkretnom slučaju valja, s jedne strane, istaknuti da, kao i razlozi prvotnog uvrštenja, razlog, kako je izmijenjen aktima iz ožujka 2015. (vidjeti točku 19. ove presude), sadržava elemente koji su osnova za uvrštenje tužiteljeva imena na popis, odnosno, u bitnome, okolnost da se protiv tužitelja vodi kazneni postupak koji su ukrajinske vlasti pokrenule zbog zloupotrebe državnih sredstava.
- 69 Usto, odluka o održavanju na snazi mjera u odnosu na tužitelja donesena je u njemu poznatom kontekstu, s obzirom na to da se prilikom razmjene dopisa tijekom ovog postupka upoznao s dopisom od 30. prosinca 2014. na kojem je Vijeće utemeljilo odluku o održavanju na snazi mjera ograničavanja u odnosu na njega i u kojem je pružilo pojašnjenja glede uvrštenja njegovih imena na popis (vidjeti, u tom smislu, presude od 15. studenoga 2012., Vijeće/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, t. 53. i 54. i navedenu sudsku praksu, i od 6. prosinca 2013., Bank Melli Iran/Vijeće, T-35/10 i T-7/11, EU:T:2013:397, t. 88.), a posebice detaljan opis činjenica koje mu se stavljaju na teret.
- 70 S druge strane, kad je riječ o navodnoj stereotipnosti razloga uvrštenja, valja istaknuti da, iako su navodi iz tog razloga isti kao oni na temelju kojih su donesene mjere ograničavanja protiv drugih fizičkih osoba na popisu, njima se ipak opisuje konkretna situacija tužitelja protiv kojeg se, kao i protiv ostalih osoba, kako je navelo Vijeće, vodi sudski postupak povezan s istragama o zloupotrebi državnih sredstava u Ukrajini (vidjeti, u tom smislu, presudu od 27. veljače 2014., Ezz i dr./Vijeće, T-256/11, EU:T:2014:93, t. 115.).

71 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja zaključiti da su u aktima iz ožujka 2014., kako su izmijenjeni aktima iz siječnja i ožujka 2015., dostatno navedeni pravni i činjenični elementi koji, prema mišljenju njihova autora, čine njihovu osnovu.

72 Slijedom toga, valja odbiti četvrti tužbeni razlog.

Prvi i sedmi tužbeni razlog koji se odnose na nepostojanje pravne osnove i prigovor nezakonitosti kriterija za uvrštenje

73 Tužitelj prvim tužbenim razlogom ističe da članak 29. UEU-a nije bio odgovarajuća pravna osnova za donošenje odluke s obzirom na to da Vijeće nije dokazalo da je ugrozio vladavinu prava ili ljudska prava u Ukrajini. Upravo suprotno, tužitelj je poticao pomirenje sukobljenih strana tijekom događaja u veljači 2014. u Kijevu te je preuzeo odgovornost za pregovore o Sporazumu o pridruživanju između Ukrajine i Europske unije.

74 Usto, tužitelj tvrdi da nedavni događaji u Ukrajini, kad je riječ o nepostojanju zajamčenog pravičnog postupka za tužitelja te općenitom nepoštovanju temeljnih prava, potvrđuju da sam novi režim u Ukrajini ugrožava demokraciju i vladavinu prava te očito i sustavno krši ljudska prava.

75 Naposljetku, iz nezakonitosti Odluke 2014/119 proizlazi da ne postoji nikakva osnova za donošenje uredbe na temelju članka 215. UFEU-a.

76 Tužitelj sedmim tužbenim razlogom, koji je u biti istaknut u potporu drugoj točki tužbenog zahtjeva, ističe prigovor nezakonitosti te tvrdi da, iako kriterij za uvrštenje treba široko tumačiti, na način da se uzme u obzir svaka istraga ukrajinskih vlasti neovisno o tome je li ona odobrena, nadzirana ili određena sudskom odlukom ili u okviru sudskog postupka ili svaka zloupotreba položaja nositelja javne dužnosti s ciljem pribavljanja nepripadajuće koristi, neovisno o tome postoji li optužba za zloupotrebu državnih sredstava, taj je kriterij proizvoljan i nema odgovarajuću pravnu osnovu ili je neproporcionalan ciljevima akata iz ožujka 2014.

77 Vijeće, koje podupire Komisija, osporava tužiteljeve argumente.

78 Slijedom navedenog, valja ispitati usklađenost kriterija za uvrštavanje iz članka 1. stavka 1. Odluke 2014/119, kako je izmijenjena Odlukom 2015/143, s ciljevima zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) i, konkretnije, proporcionalnost tog kriterija s obzirom na gore navedene ciljeve.

79 Najprije treba podsjetiti da su ciljevi Ugovora o EU-u, kad je riječ o ZVSP-u, navedeni, među ostalim, u članku 21. stavku 2. točki (b) UEU-a kojom je predviđeno:

„Unija utvrđuje i provodi zajedničke politike i djelovanja i nastoji ostvariti visok stupanj suradnje u svim područjima međunarodnih odnosa radi: [...] učvršćivanja i podrške demokraciji, vladavini prava, ljudskim pravima i načelima međunarodnog prava”.

80 Nadalje, treba podsjetiti da je uvodnom izjavom 2. Odluke 2014/119 propisano:

„3. veljače 2014. Vijeće se složilo usredotočiti mjere ograničavanja na zamrzavanje i povrat imovine osoba za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava i osoba odgovornih za kršenja ljudskih prava, s ciljem konsolidacije i podrške vladavini prava i poštovanja ljudskih prava u Ukrajini.”

- 81 Slijedom navedenog, kriterij za uvrštavanje iz članka 1. stavka 1. točke (a) Odluke 2014/119, izmijenjen Odlukom 2015/143, je sljedeći:

„Sva sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju ili su u vlasništvu, u posjedu ili pod kontrolom osoba za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava i osoba odgovornih za kršenja ljudskih prava u Ukrajini te fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela povezanih s njima, kako je navedeno u Prilogu, zamrzavaju se.

Za potrebe ove odluke, osobe za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava uključuju i osobe koje su predmet istrage ukrajinskih vlasti:

(a) zbog zloupotrebe ukrajinskih javnih sredstava ili imovine ili zbog sudioništva u tome [...]

- 82 Naposljetku, valja podsjetiti da obrazloženje uvrštenja tužiteljeva imena na popis, nakon akata iz ožujka 2015., glasi:

„Osoba koja podliježe kaznenom postupku koji provode ukrajinske vlasti zbog zloupotrebe javnih sredstava ili imovine i u vezi s time što je kao nositelj javne dužnosti zloupotrijebio svoj položaj radi pribavljanja nepripadajuće koristi za sebe ili treću osobu te time nanio štetu ukrajinskom javnom proračunu ili imovini”.

- 83 Najprije treba utvrditi da su, kao što to priznaje Vijeće u svojim podnescima, mjere ograničavanja protiv tužitelja donesene samo s ciljem učvršćivanja i podrške vladavini prava u Ukrajini. Tužiteljevi argumenti koji se temelje na tome da kriterij za uvrštavanje naveden u Odluci 2014/119 ne ostvaruje druge ciljeve ZVSP-a, stoga su bespredmetni.

- 84 Slijedom navedenog, treba provjeriti ispunjava li kriterij za uvrštavanje predviđen Odlukom 2014/119 i izmijenjen Odlukom 2015/143, koji se odnosi na osobe za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava, cilj učvršćivanja i podrške vladavini prava u Ukrajini, na koji se poziva ta odluka.

- 85 U tom pogledu, treba podsjetiti da se, u skladu sa sudskom praksom u području mjera ograničavanja s obzirom na stanje u Tunisu i Egiptu, ciljevi poput onih iz članka 21. stavka 2. točaka (b) i (d) UEU-a, mogu ostvariti zamrzavanjem financijskih sredstava čije je područje primjene, kao u ovom slučaju, bilo ograničeno na osobe za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu državnih sredstava kao i na s njima povezane osobe, subjekte i tijela, odnosno osobe čija su postupanja mogla ugroziti dobro funkcioniranje javnih ustanova i s njima povezanih tijela (vidjeti, u tom smislu, presude od 28. svibnja 2013., Trabelsi i dr./Vijeće, T-187/11, EU:T:2013:273, t. 92.; od 27. veljače 2014., Ezz i dr./Vijeće, T-256/11, EU:T:2014:93, t. 44. i od 14. travnja 2016., Ben Ali/Vijeće, T-200/14, neobjavljena, EU:T:2016:216, t. 68.).

- 86 U konkretnom slučaju, treba utvrditi da se, s jedne strane, kriterij za uvrštavanje, kad je riječ o tužitelju, temelji na kaznenom djelu „zloupotrebe državnih sredstava” i da taj kriterij, s druge strane, ulazi u pravni okvir koji je jasno određen Odlukom 2014/119 i relevantnim ciljem Ugovora EU-a iz njezine uvodne izjave 2., odnosno ciljem učvršćivanja i podrške vladavini prava u Ukrajini.

- 87 U vezi s time, valja podsjetiti da je poštovanje vladavine prava jedna od glavnih vrijednosti na kojima se temelji Unija, kao što to proizlazi iz članka 2. UEU-a i preambula Ugovora o EU-u i Povelje o temeljnim pravima. Poštovanje vladavine prava je, među ostalim, u skladu s člankom 49. UFEU-a, uvjet za pristupanje Uniji. Pojam vladavine prava, u formulaciji „*prééminence du droit*”, dio je i preambule Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950.

- 88 Kroz sudsku praksu Suda i Europskog suda za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i kroz rad Vijeća Europe preko Europske komisije, za demokraciju putem prava, nastao je netaksativan popis načela i standarda koje je moguće obuhvatiti pojmom vladavine prava. U ta načela ulaze načelo zakonitosti, pravne sigurnosti, zabrane proizvoljnog postupanja izvršne vlasti, načelo neovisnih i nepristranih sudova, djelotvornog sudskog nadzora, uključujući poštovanje temeljnih prava i načelo jednakosti pred zakonom (vidjeti, u tom pogledu, popis kriterija vladavine prava koje je donijela Europska komisija, za demokraciju putem prava, tijekom svoje sto šeste plenarne sjednice (Venecija, 11.-12. ožujka 2016.)). Usto, u nekim se pravnim instrumentima u kontekstu vanjskog djelovanja Unije navodi, među ostalim, borba protiv korupcije kao načelo obuhvaćeno pojmom vladavine prava (vidjeti, primjerice, Uredbu (EZ) br. 1638/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2006. o utvrđivanju općih odredbi o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo i partnerstvo).
- 89 Međutim, iako se ne može isključiti da se određenim postupanjima koja se mogu okvalificirati kao zloupotreba državnih sredstava narušava vladavina prava, ne može se zaključiti da svaki čin zloupotrebe državnih sredstava počinjen u državi nečlanici opravdava intervenciju Unije s ciljem učvršćivanja i podrške vladavini prava u toj državi u okviru njezinih ovlasti u području ZVSP-a. Kako bi se moglo utvrditi da zloupotreba državnih sredstava može opravdati djelovanje Unije u okviru ZVSP-a s ciljem učvršćivanja i podrške vladavini prava, u najmanju je ruku potrebno da su sporna djela takva da mogu narušiti institucionalne i pravne temelje države o kojoj je riječ.
- 90 U tom kontekstu, kriterij za uvrštavanje može se smatrati usklađenim s pravnim poretkom Unije samo ako ga se može tumačiti na način da je spojiv sa zahtjevima pravila više pravne snage koja mora poštovati i, preciznije, da je spojiv s ciljem učvršćivanja i podrške vladavini prava u Ukrajini. Usto, takvim se tumačenjem omogućava poštovanje široke margine prosudbe kojom Vijeće raspolaže za utvrđivanje općih kriterija za uvrštenje uz istodobno osiguravanje načelno potpunog nadzora zakonitosti akata Unije kad je riječ o temeljnim pravima (vidjeti, u tom smislu, presudu od 16. srpnja 2014., *National Iranian Oil Company/Vijeće*, T-578/12, neobjavljenu, EU:T:2014:678, t. 108. i navedenu sudsku praksu, potvrđenu u žalbenom postupku presudom od 1. ožujka 2016., *National Iranian Oil Company/Vijeće*, C-440/14 P, EU:C:2016:128).
- 91 Slijedom toga, taj kriterij treba tumačiti na način da se ne odnosi na, apstraktno, svaki čin zloupotrebe državnih sredstava, nego se više odnosi na zloupotrebu državnih sredstava ili imovine koja, s obzirom na iznos ili vrstu sredstava ili imovine ili kontekst u kojem je do te zloupotrebe došlo, u najmanju ruku, može narušiti institucionalne i pravne temelje Ukrajine, osobito načelo zakonitosti, zabrane proizvoljnog postupanja izvršne vlasti, djelotvornog sudskog nadzora i jednakosti pred zakonom te, konačno, koja može narušiti poštovanje vladavine prava u toj zemlji (vidjeti točku 89. ove presude). Tumačen na taj način, kriterij za uvrštavanje u skladu je s relevantnim ciljevima EU-a i proporcionalan im je.
- 92 Taj zaključak ne dovodi u pitanje niti tužiteljjev argument o nedavnim događajima u Ukrajini, glede nepostojanja pravičnog postupka te nepoštovanja njegovih temeljnih prava.
- 93 U vezi s tim, valja podsjetiti da je Ukrajina članica Vijeća Europe od 1995. i da je ratificirala Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te da je Unija, kao i međunarodna zajednica, priznala legitimitet novog ukrajinskog režima. Vijeće stoga nije pogriješilo time što je, ne dovodeći u pitanje zakonitosti i legitimiteta ukrajinskog režima i pravosudnog sustava, utemeljilo svoju odluku na dokazima o postojanju kaznenog postupka u vezi s navodnom zloupotrebom državnih sredstava ili imovine protiv tužitelja, koje mu je pružilo visoko pravosudno tijelo te države.
- 94 Točno je da se ne može isključiti da je, u slučaju kad tužitelj podnese dokaze o tome da su činjenice koje mu se stavljaju na teret neistinite ili iskrivljene, Vijeće dužno provjeriti podatke koji su mu pruženi i po potrebi zahtijevati dodatne podatke ili dokaze.

- 95 Međutim, u ovom slučaju tužitelj ističe nepostojanje pravog sudskog postupka te, na općenitiji način, iznosi sumnje glede legitimiteta novog ukrajinskog režima i ukrajinskog pravosudnog sustava.
- 96 Međutim, ti navodi nisu mogli dovesti u pitanje uvjerljivost optužbi protiv tužitelja, što se analizira u nastavku u okviru drugog i šestog tužbenog razloga, niti su dostatni kako bi se dokazalo da su problemi glede ukrajinskog pravosudnog sustava koje navodi utjecali na njegov specifični položaj tijekom postupaka koji se na njega odnose i koji su bili osnova za donošenje mjera ograničavanja u odnosu na njega. Slijedom navedenog, u okolnostima ovog slučaja, Vijeće nije bilo dužno provesti dodatnu provjeru dokaza koje su mu pružile ukrajinske vlasti.
- 97 U preostalom dijelu, s obzirom na to da ispitivanje tužiteljeve argumentacije podrazumijeva da se Opći sud izjasni o zakonitosti promjene ukrajinskog režima i ispita osnovanost ocjena različitih međunarodnih tijela u tom pogledu, uključujući ocjene Vijeća, valja utvrditi da takvo ispitivanje ne ulazi u opseg nadzora Općeg suda kad je riječ o aktima koji su predmet ovog slučaja (vidjeti, u tom smislu, presudu od 25. travnja 2013., Gbagbo/Vijeće, T-119/11, EU:T:2013:216, t. 75.).
- 98 Utvrđenja iz točke 91. ove presude ne mogu se dovesti u pitanje ni argumentom, istaknutim u obliku prigovora nezakonitosti, u skladu s kojim se kriterij za uvrštenje ne može tumačiti na način da se uzmu u obzir istrage koje nisu dio sudskog postupka.
- 99 U tom pogledu, valja podsjetiti da, iako je sud Unije zaključio da utvrđenje da je određena osoba odgovorna za kažnjivo djelo ne podrazumijeva nužno i njezinu osudu za to djelo (vidjeti, u tom smislu, presudu od 5. ožujka 2015., Ezz i dr./Vijeće, C-220/14 P, EU:C:2015:147, t. 71. i 72.) ipak je, u slučaju osporavanja, na nadležnom tijelu Unije da utvrdi osnovanost razloga iznesenih protiv osobe o kojoj je riječ, a ne na njoj samoj da pruži negativan dokaz o neosnovanosti spomenutih razloga (presude od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 120. i 121. i od 28. studenoga 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, t. 65. i 66.).
- 100 U ovom slučaju, kriterij za uvrštavanje utvrđen aktima iz ožujka 2014., izmijenjen aktima iz siječnja 2015., samo omogućava Vijeću, u skladu s presudom od 27. veljače 2014., Ezz i dr./Vijeće (T-256/11, EU:T:2014:93) da povede računa o istrazi za zloupotrebu državnih sredstava kao elementu koji u određenim slučajevima može opravdati donošenje mjera ograničavanja, ne dovodeći u pitanje okolnost da, s obzirom na sudsku praksu iz točke 99. ove presude i tumačenje kriterija za uvrštavanje iz točaka 78. do 91. ove presude, činjenica da se protiv osobe vodi istraga za kažnjivo djelo zloupotrebe državnih sredstava ne može sama za sebe opravdati postupanje Vijeća na temelju članka 21. i 29.
- 101 S obzirom na sva prethodna razmatranja, valja zaključiti da je kriterij za uvrštenje iz članka 1. stavka 1. Odluke 2014/119, u skladu s ciljevima ZVSP-a iz članka 21. UEU-a, s obzirom na to da se odnosi na osobe za koje je utvrđeno da su odgovorne za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava koja može narušiti vladavinu prava u Ukrajini.
- 102 Isti zaključak nameće se u vezi sa zahtjevom za poništenje Uredbe br. 208/2014. Njome se određuje mjera zamrzavanja financijskih sredstava predviđena odlukom donesenom na temelju poglavlja 2. glave V. UEU-a te je stoga u skladu s člankom 215. UFEU-a, s obzirom na to da postoji valjana odluka u smislu tog članka.
- 103 Stoga valja odbiti prvi i sedmi tužbeni razlog.

Drugi i šesti tužbeni razlog, koji se temelje na nepoštovanju kriterija za uvrštenje na popis i na očitoj pogrešci u ocjeni

- 104 Tužitelj drugim i šestim tužbenim razlogom u bitnome ističe dva argumenta.

- 105 Prvim argumentom koji se temelji na tome da uvrštenje njegova imena na popis nije udovoljavalo kriterijima za uvrštenje, tužitelj ističe da, u skladu s presudom od 27. veljače 2014., Ezz i dr./Vijeće (T-256/11, EU:T:2014:93), nije moglo biti „utvrđeno da je odgovoran” za kažnjiva djela koja su mu se stavljala na teret jer se protiv njega nije vodio sudski postupak niti istraga povezana s takvim sudskim postupkom.
- 106 Drugim argumentom koji se temelji na tome da njegovo ime nije uvršteno na popis na temelju dovoljno čvrste činjenične osnove, tužitelj tvrdi da dopis od 30. prosinca 2014. kao jedini dokaz na koji se Vijeće poziva u potporu aktima iz ožujka 2014., kako su izmijenjeni, nije dovoljno čvrsta činjenična osnova u smislu relevantne sudske prakse.
- 107 Vijeće, koje podupire Komisija, osporava tužiteljeve argumente.
- 108 Uvodno valja istaknuti da su u odnosu na tužitelja, od 7. ožujka 2015. uvedene nove mjere ograničavanja, aktima iz ožujka 2015., na temelju kriterija za uvrštavanje iz članka 1. stavka 1. Odluke 2014/119 „kako je pojašnjen” aktima iz siječnja 2015. Naime, Odluka 2015/364 nije samo potvrđujući akt, već autonomna odluka koju je vijeće donijelo nakon periodičnog preispitivanja predviđenog člankom 5. trećim stavkom Odluke 2014/119.
- 109 Slijedom toga, zakonitost uvrštenja tužiteljeva imena na popis aktima iz ožujka 2015. valja ispitati vodeći računa o, najprije, kriteriju za uvrštavanje, kako je pojašnjen aktima iz siječnja 2015., potom o razlogu uvrštenja te, naposljetku, o dokazima na kojima se to uvrštenje temelji.
- 110 Kad je riječ o, najprije, kriteriju za uvrštavanje, valja podsjetiti da taj kriterij, kako je izmijenjen aktima iz siječnja 2015., predviđa da se mjere ograničavanja o kojima je riječ primjenjuju, osobito, na osobe „za koje je utvrđeno da su odgovorne” za zloupotrebu ukrajinskih državnih sredstava, što uključuje osobe „koje su predmetom istrage ukrajinskih vlasti” zbog zloupotrebe ukrajinskih državnih sredstava ili imovine (vidjeti točku 14. ove presude). Usto, kao što je to pojašnjeno u okviru prvog tužbenog razloga, taj kriterij treba tumačiti na način da se ne odnosi općenito na bilo kakav čin zloupotrebe državnih sredstava, nego više na zloupotrebu državnih sredstava ili imovine koja može narušiti poštovanje vladavine prava u Ukrajini (vidjeti točku 91. ove presude).
- 111 Nadalje, kad je riječ o razlogu uvrštenja tužiteljeva imena na popis, valja podsjetiti na to da je tužitelj od 7. ožujka 2015. upisan na popis zato što „podliježe kaznenom postupku koji provode ukrajinske vlasti zbog zloupotrebe javnih sredstava ili imovine i u vezi s time što je kao nositelj javne dužnosti zloupotrijebio svoj položaj radi pribavljanja nepripadajuće koristi za sebe ili treću osobu te time nanio štetu ukrajinskom javnom proračunu ili imovini.” (vidjeti točku 19. ove presude).
- 112 Naposljetku, kad je riječ o dokazima na kojima se temelji uvrštenje tužiteljeva imena na popis, valja istaknuti, kao što to priznaje Vijeće, da zakonitost uvrštenja tužiteljeva imena treba ocjenjivati prvenstveno s obzirom na dopis od 30. prosinca 2014. (vidjeti točku 16. ove presude) u kojem se navodi tijek raznih istraga koje se odnose na tužitelja.
- 113 U tom je dopisu, među ostalim, navedeno da se protiv tužitelja vodila preliminarna istraga u okviru kaznenog postupka pokrenutog protiv njega u vezi sa zloupotrebom državnih sredstava. Konkretno, ta se istraga odnosila na zloupotrebu dionica trgovačkog društva u državnom vlasništvu i državnih sredstava.
- 114 U tim okolnostima valja, kao prvo, istaknuti da je taj dopis na kojem je Vijeće utemeljilo odluku o donošenju akata iz ožujka 2015. dovoljan dokaz činjenice da su se protiv tužitelja u trenutku donošenja akata iz ožujka 2015. vodili kazneni postupci zbog zloupotrebe državnih sredstava ili imovine.

- 115 Kao drugo, treba stoga provjeriti udovoljava li zadržavanje tužiteljeva imena na popisu nakon akata iz ožujka 2015. – zbog toga što se protiv njega vodio kazneni postupak za takva kaznena djela – kriteriju za uvrštavanje, kako je izmijenjen aktima iz siječnja 2015. i kako je protumačen u okviru prvog tužbenog razloga (vidjeti točku 110. ove presude).
- 116 S obzirom na kaznena djela koja se tužitelju stavljaju na teret, koja se navode u dopisu od 30. prosinca 2014., valja, s jedne strane, podsjetiti da je progon gospodarskih kaznenih djela, poput zloupotrebe državnih sredstava, važno sredstvo borbe protiv korupcije te da je borba protiv korupcije, u kontekstu vanjskog djelovanja Unije, načelo koje čini dio vladavine prava (vidjeti točku 88. ove presude).
- 117 S druge strane, valja istaknuti da su kaznena djela koja se stavljaju na teret tužitelju dio šireg konteksta u kojem je jedan nezanemarivi dio nekadašnjeg ukrajinskog vodstva osumnjičen za počinjenje teških kaznenih djela u upravljanju državnim sredstvima, čime su bili ozbiljno ugroženi institucionalni i pravni temelji države i povrijeđena načela jednakosti, zabrane proizvoljnog postupanja izvršne vlasti, djelotvornog sudskog nadzora i jednakosti pred zakonom (vidjeti točke 89. do 91. ove presude). U konkretnom slučaju to je još očitije s obzirom na to da je riječ o kažnjivim djelima koja je navodno počinio bivši voditelj Uprave predsjednika Ukrajine.
- 118 Iz toga proizlazi da mjere ograničavanja o kojima je riječ, gledane u njihovoj ukupnosti i vodeći računa o dužnostima tužitelja u okviru bivšeg ukrajinskog vodstva, doprinose olakšavanju progona kaznenih djela zloupotrebe državnih sredstava počinjenih na štetu ukrajinskih institucija i olakšavaju ukrajinskim vlastima da povrate imovinsku korist protupravno ostvarenu tim djelima. Time se olakšava, ako se sudski postupci pokažu osnovanima, kažnjavanje navodnih djela korupcije koja su počinili članovi bivšeg režima, čime se pridonosi podršci vladavine prava u toj državi (vidjeti, u tom smislu, sudsku praksu navedenu u točki 85. ove presude).
- 119 Usto, valja utvrditi da je Vijeće dužno dokazati osnovanost razloga koji se stavljaju na teret osobi o kojoj je riječ, i to na temelju dostatne činjenične osnove, u smislu sudske prakse navedene u točki 36. ove presude, neovisno o stadiju postupka u smislu ukrajinskog zakona o kaznenom postupku i o eventualnom donošenju privremenih mjera od strane ukrajinskih vlasti.
- 120 Točno je da pokretanje sudskog postupka u smislu ukrajinskog zakona o kaznenom postupku i eventualno donošenje privremenih mjera na nacionalnoj razini mogu biti važni elementi o kojima Vijeće može voditi računa prilikom dokazivanja postojanja činjenica koje opravdavaju donošenje mjera ograničavanja na razini Unije i ocjene potrebe donošenja takvih mjera kako bi se zajamčio učinak aktivnosti nacionalnih tijela. Međutim, donošenje mjera ograničavanja u nadležnosti je Vijeća koje samostalno odlučuje o potrebi i prikladnosti donošenja takvih mjera, s obzirom na ciljeve ZVSP-a, neovisno o zahtjevu vlasti države nečlanice o kojoj je riječ u tom smislu i o bilo kojoj drugoj mjeri koju te vlasti donose na nacionalnoj razini, pod uvjetom da se temelji na čvrstoj činjeničnoj osnovi u smislu relevantne sudske prakse (vidjeti točku 36. ove presude).
- 121 Usto, tužiteljevi argumenti ne dovode u pitanje ni postojanje istrage ukrajinskih vlasti ni vjerojatnost činjenica na temelju kojih je Vijeće odlučilo donijeti mjere ograničavanja o kojima je riječ. Tim se argumentima više osporavaju postupovni aspekti poput toga da ta istraga nije dio pravog „sudskog postupka” ili se pobijaju optužbe koje spomenute vlasti stavljaju na teret tužitelju u smislu ukrajinskog kaznenog prava, ističući, među ostalim, da postupanje na koje se odnose te optužbe nije bilo prijeverno ni neprimjereno, što ulazi u sferu osnovanosti tih optužbi.
- 122 U vezi s time valja utvrditi da zadatak Vijeća nije bio provjeriti osnovanost istraga koje su se vodile protiv tužitelja, nego samo osnovanost odluke o zamrzavanju financijskih sredstava s obzirom na dokaze koji su mu pruženi (vidjeti u tom smislu presudu od 5. ožujka 2015., Ezz i dr./Vijeće, C-220/14 P, EU:C:2015:147, t. 77.).

123 Naposljetku, kad je riječ o tužiteljevu argumentu koji se temelji na nedosljednostima između dopisa od 30. prosinca 2014. i „obavijesti o sumnjama” koju su ukrajinske vlasti uputile tužitelju 23. prosinca 2014., valja utvrditi da su dopisom od 30. prosinca 2014. detaljno opisana djela obuhvaćena različitim istragama koje su se vodile protiv tužitelja. Treba istaknuti da su razlike između dokumenata na koje se tužitelj poziva pretežno povezane s pravnom ocjenom iznesenih činjenica, poput, osobito, upotrebe zloupotrijebljenih sredstava u privatne svrhe, čime se ne dovodi u pitanje izvjesnost djela zloupotrebe državnih sredstava. Spoznaja o tim činjenicama, koje nikad nisu bile ozbiljno dovedene u pitanje, mogla je Vijeću pružiti dostatnu osnovu za zadržavanje tužiteljeva imena na popisu.

124 Slijedom navedenog, valja zaključiti da je uvrštenje tužiteljeva imena na popis aktima iz ožujka 2015., na temelju dokaza iz dopisa od 30. prosinca 2014., u skladu s kriterijem za uvrštavanje, kako je izmijenjen aktima iz siječnja 2015. i protumačen s obzirom na cilj na kojem je utemeljen, odnosno cilj učvršćivanja i podrške vladavini prava u Ukrajini.

125 Stoga valja odbiti drugi i šesti tužbeni razlog.

Peti tužbeni razlog koji se temelji na povredi prava vlasništva i prava na ugled

126 Petim tužbenim razlogom tužitelj ističe, s jedne strane, da pri uvrštavanju njegova imena na popis nisu poštovana odgovarajuća jamstva koja bi mu omogućila da se brani pred Vijećem i, s druge strane, da su mjere ograničavanja neproporcionalne. U tom pogledu navodi da kao razlog uvrštenja više nije navedeno djelo nezakonita prijenosa ukrajinskih državnih sredstava izvan Ukrajine i da Vijeće nije dokazalo da je potpuno zamrzavanje imovine umjesto djelomičnog u konkretnom slučaju bilo proporcionalno s obzirom na to da nije opravdano zamrzavanje sredstava preko vrijednosti dobara koja su navodno zloupotrijebljena.

127 Vijeće, koje podupire Komisija, osporava tužiteljeve argumente.

128 Uvodno valja utvrditi da je tužiteljev argument koji se odnosi na njegovo pravo na obranu odbijen u okviru trećeg tužbenog razloga (vidjeti točke 53. do 62. ove presude).

129 Treba odbiti i tužiteljev argument u skladu s kojim razlog uvrštenja više ne uključuje kažnjivo djelo nezakonitog prijenosa ukrajinskih državnih sredstava izvan Ukrajine. Naime, iako razlog uvrštenja, kako je izmijenjen aktima iz ožujka 2015., više ne uključuje nezakoniti prijenos državnih sredstava izvan Ukrajine, pozivanje na zloupotrebu državnih sredstava, ako je ono osnovano, dovoljno je samo za sebe kako bi se opravdale mjere ograničavanja protiv tužitelja.

130 Kad je riječ o četvrtom prigovoru koji se odnosi na neproporcionalnost mjera ograničavanja, valja podsjetiti da u skladu s načelom proporcionalnosti koje je jedno od općih načela prava Unije, akti institucija Unije ne smiju prelaziti granice onog što je prikladno i nužno za ostvarenje ciljeva propisa o kojem je riječ. Slijedom toga, kad je moguć izbor između nekoliko prikladnih mjera, valja se odlučiti za onu koja je najmanje ograničavajuća i čiji nedostaci ne smiju biti nerazmjerni ciljevima koji se nastoje postići (vidjeti presudu od 27. veljače 2014., Ezz i dr./Vijeće, T-256/11, EU:T:2014:93, t. 205. i navedenu sudsku praksu).

131 U ovom slučaju, točno je da je tužiteljevo pravo vlasništva ograničeno s obzirom na to da on ne može, među ostalim, raspolagati svojim sredstvima koja se nalaze na području Unije, osim na temelju posebnih odobrenja, te da mu se ne može dati na raspolaganje, izravno ni neizravno, nijedno financijsko sredstvo ni drugi gospodarski resurs.

- 132 Međutim, najprije treba podsjetiti, kao što je to utvrđeno u okviru prvog, drugog, šestog i sedmog tužbenog razloga da je, s jedne strane, kriterij za uvrštavanje iz članka 1. stavka 1. Odluke 2014/119, kako je izmijenjen Odlukom 2015/143, u skladu s ciljevima ZVSP-a i, s druge strane, da je uvrštenje tužiteljeva imena na popis u skladu s kriterijima za uvrštavanje (vidjeti točke 79. do 103. i 109. do 124. ove presude).
- 133 Nadalje, valja utvrditi i da su, kad je riječ o tužiteljevu argumentu u skladu s kojim nije opravdano zamrzavanje sredstava preko vrijednosti dobara koja su navodno zlopotrijebljena, koja proizlazi iz podataka koje je Vijeće imalo na raspolaganju, s jedne strane, brojke spomenute u dopisu od 30. prosinca 2014. pokazatelj samo približne vrijednosti imovine koja je navodno zlopotrijebljena te da bi, s druge strane, svaki pokušaj ograničenja iznosa zamrznutih sredstava u praksi bio vrlo otežan, ako ne i nemoguć.
- 134 Usto, nedostaci mjera ograničavanja nisu nerazmjerni ciljevima koji se nastoje postići, s obzirom na to da su te mjere, s jedne strane, privremene i reverzibilne te stoga ne povrjeđuju „bitan sadržaj” prava vlasništva te da se, s druge strane, od njih može odstupiti kako bi se zadovoljile osnovne potrebe, sudski troškovi ili izvanredni troškovi osoba o kojima je riječ (vidjeti, u tom smislu, presudu od 27. veljače 2014., Ezz i dr./Vijeće, T-256/11, EU:T:2014:93, t. 209.).
- 135 Naposljetku, kad je riječ o argumentima koji se temelje na povredi prava na ugled, valja dodati da donošenje mjera ograničavanja protiv tužitelja od strane Vijeća ne podrazumijeva nikakvu ocjenu njegove odgovornosti za djela koja mu se stavljaju na teret. U svakom slučaju, s obzirom na to da donošenje takvih mjera tužitelja može staviti u sramotni položaj ili prouzročiti nepovjerenje drugih u odnosu na njega i stoga utjecati na njegov ugled, valja utvrditi da takvi učinci nisu neproporcionalni ciljevima koji se nastoje postići, opisanim u točki 118. ove presude.
- 136 Slijedom navedenog, valja odbiti peti tužbeni razlog te posljedično cijeli dio tužbe koji se odnosi na poništenje zadržavanja tužiteljeva imena na popisu aktima iz ožujka 2015.

O održavanju na snazi učinaka Odluke 2014/119

- 137 Podredno, Vijeće zahtijeva da, u slučaju djelomičnog poništenja akata iz ožujka 2014., zbog razloga pravne sigurnosti, Opći sud proglasi da se učinci Odluke 2014/119 održavaju na snazi sve dok djelomično poništenje Uredbe br. 208/2014 ne počne proizvoditi pravne učinke. Zahtijeva i da se učinci Odluke 2014/119, kako je izmijenjena, u slučaju djelomičnog poništenja akata iz ožujka 2015. održe na snazi sve dok djelomično poništenje Uredbe br. 208/2014, kako je izmijenjena Provedbenom uredbom 2015/357, ne počne proizvoditi pravne učinke.
- 138 Tužitelj se protivi zahtjevu Vijeća.
- 139 Valja podsjetiti da je Opći sud, s jedne strane, poništio Odluku 2014/119 i Uredbu br. 208/2014, u njihovoj prvotnoj verziji, u dijelu u kojem su se one odnosile na tužitelja i, s druge strane, odbio tužbu u dijelu u kojem se pobijaju akti iz ožujka 2015. u dijelu u kojem se odnose na tužitelja.
- 140 U tom pogledu valja istaknuti da Odluka 2015/364, kao što je to navedeno u točki 108. ove presude, nije samo potvrđujući akt, već autonomna odluka koju je Vijeće donijelo nakon periodičnog preispitivanja predviđenog člankom 5. trećim stavkom Odluke 2014/119. U takvim okolnostima, iako poništenje akata iz ožujka 2014. u dijelu u kojem se odnose na tužitelja podrazumijeva poništenje uvrštenja tužiteljeva imena na popis za razdoblje koje je prethodilo stupanju na snagu akata iz 2015., njime se ne može dovesti u pitanje zakonitost tog upisa za razdoblje nakon tog stupanja na snagu.
- 141 Slijedom navedenog, nije potrebno odlučiti o zahtjevu Vijeća za održavanje na snazi učinaka Odluke 2014/119.

Troškovi

- 142 U skladu s člankom 134. stavkom 2. Poslovnika, ako više stranaka ne uspije u postupku, Opći sud odlučuje o podjeli troškova.
- 143 U ovom slučaju, s obzirom na to da Vijeće nije uspjelo u postupku kad je riječ o zahtjevu za poništenje podnesenom u tužbi, valja mu naložiti snošenje troškova u vezi s tim zahtjevom, u skladu s tužiteljevim zahtjevom. S obzirom na to da tužitelj nije uspio u postupku kad je riječ o zahtjevu za poništenje podnesenom u podnesku o prilagodbi tužbenog zahtjeva, valja mu naložiti snošenje troškova u vezi s tim zahtjevom, u skladu sa zahtjevom Vijeća.
- 144 Usto, na temelju članka 138. stavka 1. Poslovnika, države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. Komisija će stoga snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (deveto prošireno vijeće),

proglašava i presuđuje:

- 1. Poništavaju se Odluka Vijeća 2014/119/ZVSP od 5. ožujka 2014. o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini i Uredba Vijeća (EU) br. 208/2014 od 5. ožujka 2014. o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini, u njihovoj početnoj verziji, u dijelu u kojem je ime Andrija Kljujeva uvršteno na popis osoba, subjekata i tijela na koje se primjenjuju te mjere ograničavanja i to do stupanja na snagu Odluke Vijeća (ZVSP) 2015/364 od 5. ožujka 2015. o izmjeni Odluke 2014/119 te do stupanja na snagu Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 2015/357 od 5. ožujka 2015. o provedbi Uredbe br. 208/2014.**
- 2. Tužba se u preostalom dijelu odbija.**
- 3. Vijeću Europske unije nalaže se snošenje, osim vlastitih, i troškova A. Kljujeva u vezi sa zahtjevom za poništenje postavljenim u tužbi.**
- 4. A. Kljujevu nalaže se snošenje, osim vlastitih, i troškova Vijeća u vezi sa zahtjevom za poništenje postavljenim u podnesku kojim se vrši prilagodba tužbenog zahtjeva.**
- 5. Europska komisija snosit će vlastite troškove.**

Berardis

Czúcz

Pelikánová

Popescu

Buttigieg

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 15. rujna 2016.

Sadržaj

Okolnosti spora	2
Postupak i zahtjevi stranaka	4
Pravo	5
Akti iz ožujka 2014. u njihovoj početnoj formulaciji, u dijelu u kojem se odnose na tužitelja	5
Zahtjev za poništenje akata iz ožujka 2014., kako su izmijenjeni aktima iz siječnja i ožujka 2015., u dijelu u kojem se odnose na tužitelja	7
Treći tužbeni razlog, koji se temelji na povredi prava na obranu i prava na djelotvornu sudsku zaštitu	8
Četvrti tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja	8
Prvi i sedmi tužbeni razlog koji se odnose na nepostojanje pravne osnove i prigovor nezakonitosti kriterija za uvrštenje	10
Drugi i šesti tužbeni razlog, koji se temelje na nepoštovanju kriterija za uvrštenje na popis i na očitij pogrešci u ocjeni	13
Peti tužbeni razlog koji se temelji na povredi prava vlasništva i prava na ugled	16
O održavanju na snazi učinaka Odluke 2014/119	17
Troškovi	18